

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dotatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.**
Z **poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr.** — **Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza.** — **Reklamarye są wolne od opłaty pocztowej.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. dyrekcya finansów krajowych dla wschodniej Galicyi mianowała kwieskowanego asystenta urzędowego, *Józefa Boynarowskiego*, asystentem kancelaryjnym II. klasy, a zostawionego do dyspozycyi asystenta urzędowego *Konrada Schönelta* asystentem kancelaryjnym III. klasy.

Z c. k. dyrekcji finansów krajowych.

Gmina *Sokola* w obwodzie przemyskim obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie wystawić najprzód stosowny budynek szkolny na jednej części położonego przy gr. k. kościele erekcyonalnego ogrodu, obejmującego 40½ □ sażni, którą tamtejszy proboszcz *ix. Bazyli Rossowski* z przyzwoleniem przełożonego konsystorza odstąpił za opłatą rocznego czynszu 10 c. w. a., dalej zobowiązała się posprawić potrzebne porządki szkolne, utrzymywać je zawsze równie jak budynek szkolny w dobrym stanie, załatwiać zachodzącą przy szkole posługę i dostawiać z lasów potrzebne na opał szkoły drzewo.

Na uposażenie przeznaczyla gmina każdoczesnemu nauczycielowi, który ma także pełnić służbę dyaka, za co będzie pobierać połączone z tą służbą poboczne dodatki, płacić roczną kwotę 105 zł. w. a., a na zakupienie drzewa na opał szkoły dodawać rocznie 10 zł. 50 c. w. a.

Nakoniec przyrzekł także rzeczony proboszcz przez czas swego urzędowania w Sokoli dla polepszenia dotacyi nauczyciela płacić mu rocznie 1 zł. 5 c. w. a.

Objawiona temi składkami pożyteczna dążność ku rozszerzeniu elementarnej nauki ludu podaje się niniejszem z uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Mianowania. — Dyrekcya pocztowa w Wenecyi.)

Wiedeń, 27. stycznia. Jego c. k. Apostolska Mość raczył wczoraj przed południem udzielać audyencyi prywatnych, a potem przydywował na konferencyi ministrów.

— Minister wyznań i oświecenia publicznego mianował dotychczasowego skryptora przy lwowskiej bibliotece uniwersyteckiej, *Romana Stokłosńskiego*, pierwszym, a przysięgłego praktykanta przy krakowskiej bibliotece uniwersyteckiej, *dr. Udalryka Heyzmann*, drugim skryptorem przy lwowskiej bibliotece uniwersyteckiej.

— W moc najwyższego postanowienia z 8. stycznia 1860 rozwiązana być ma lombardo-wenecka naczelną dyrekcya pocztowa w Weronie, a natomiast zaprowadzona dyrekcya pocztowa (*Direzione delle poste*) z siedzibą urzędową w Wenecyi, która zajmować się będzie kierownictwem i administracją spraw pocztowych według instrukcyi wydanych dla wyższych zwierzchności pocztowych w innych krajach koronnych.

Terazniejszym przełożonym pocztowym pozostawia się tytuł dotychczasowy „*direttore*“ co do ich osoby, a urzędnikom i sługom przychodzącym do dyspozycyi po rozwiązaniu naczelnej dyrekcji pocztowej przyzwala się dobrodziejstwo jednego roku względnego, który zaczyna się z dniem rozwiązania zwierzchności wspomnianej. Dzień, z którym rozwiązanie naczelnej dyrekcji pocztowej ma nastąpić, a zacząć się urzędowanie dyrekcji pocztowej ma nastąpić, w Wenecyi, podany będzie następnie do wiadomości publicznej.

Ameryka.

(Wybor prezidenta jeszcze nie doszedł. — Wiadomości bieżące.)

Washington, 7. stycznia. Podczas ostatniego głosowania otrzymał *Sherman 103*, a demokrata *Hamilton 89* głosów. Obywatele amerykańscy zamieszkali na wyspie *San Juan* zebrałi się na meeting i powzięli rezolucyę, że wyspa ta należy do państw zjednoczonych.

— Z Kalifornii donoszą z 16. grudnia, że generałowi *Kibbe* powiodło się zabrać w niewolę 450 Indyan. Miano ich niezwłocznie odstawić do *Menderino*. — Z Japonii otrzymano wiadomość, że konsul angielski przybył do *Hakodadi*, i że w porozumieniu z władzami rosyjskimi domagał się uchylenia istnących obecnie ograniczeń handlowych. Słychać, że Japonowie przyrzekli uczynić zadość temu żądaniu.

— Dnia 3. stycznia przybyło do *Cincinnati* w nędznym stanie 43 wolnych Murzynów, którzy w moc nowego rozporządzenia wyszli z *Arkansas*, gdyż zaprzedałoby ich w niewolę, gdyby w kraju tym pozostali. W *Cincinnati* zawiązał się wydział z kolorowych dla wsparcia tych i dalszych jeszcze wychodźców.

Hiszpania.

(Ugoda pocztowa z Francją. — Depesze z Algeiras.)

— Ugoda pocztowa zawarta dnia 5. sierpnia 1859 między rządem hiszpańskim i francuskim, wejść ma w moc obowiązującą z dniem 1. lutego.

— Z *Algeiras* donosi komendant naczelną sił zbrojnych ministrowi marynarki:

„Z zatoki *Cabo negro*, 14. stycznia wieczorem.

Armia jak zawsze, tak i tą razą waleczyła dzielnie, zdobyła wszystkie stanowiska, w których obronie stawał nieprzyjaciel uporczywie, a mianowicie co do stanowiska ostatniego z dwoma reduktami. Kazałem rzucić most łyżwowy na rzece *Mir*, i tym sposobem ułatwiłem armii znacznie przeprawę. Nieprzyjaciela spędzono na dolinę, a armia nasza zajmuje pozycyę najwyższą. Generał *Rios*, którego dywizya przybyła o godzinie 3. po południu, odbył z wodzem naczelnym na wzgórzach naradę. Okręt „*Isabel II.*“ już zawiął. Oczekują jeszcze okrętów „*Villa de Bilbao*“ i „*Vasco Nunez.*“ Mamy wiatr południowo-zachodni i ulewę.

Generał *Zabala* wróci zapewne do Hiszpanii dla poratowania zdrowia. Wojsko opatrzone jest we wszystkie potrzeby i zostaje w ciągłej komunikacyi z naszą eskadrą.

Według depeszy telegraficznej z *Madrytu* z 21. stycznia miała dywizya baskijska odplłynąć do *Afryki*.

— Depesza z *Algeiras* pod dniem 16go opiewa: „Paropływ „*Vulkano*“ przy uściu rzeki *Tetuan*, 6½ godziny zrana.“

„Ruszyłem w drogę z okrętami wojennymi i transportowymi i stanąłem o ósmej godzinie u uścia rzeki. A że z fortów nie dawano ognia, kazałem marynarzom wysiąść na ląd, ażeby opanować na ląd także dywizyę *Rios*. Łodzie kanonierskie wpłynęły w rzekę. Łodziom przybrzeżnym kazałem nie ustawać w krażeniu. Okręta „*Princessa*“, „*Blanca*“ i „*Villa de Bilbao*“ holuje parostatek „*Isabella II.*“ do *Algeiras*. Kazałem wysadzić na ląd żywności. Armia nie napotyka żadnego oporu. Dywizyi *Rios* dodano bateryę dział górskich.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Posiedzenie z 24. stycznia. — Adres do Królowy przyjęty.)

Londyn, 24. stycznia. Jej Mość Królowa powróciła w towarzystwie księcia małżonka wczoraj z *Windsoru* do *Londynu* dla zagajenia parlamentu. O godzinie 3. odbyła się tajna narada pod przydywaniem Królowej. Na zgromadzeniu tem przedłożono mowę od tronu i zgodzono się na jej osnowę; przedłożono też i nową pieczęć państwa, a stara jako już nieużyteczną oddano do schowku. Później miał poseł grecki posłuchanie, i wręczył Jej Mości Królowej pismo swego monarchy, a następnie poseł angielski przy dworze w *Hanowerze* (p. *Henry Howard*), by się pożegnać. Obydwóch przedstawiał lord *John Russell*. Z ministrów mieli posłuchanie prywatne: lord *John*, lord *Palmerston*, hrabia *Granville* i p. *G. Grey*. — Parlament zagaiła Jej Mość Królowa osobiście dnia dzisiejszego.

— Na dzisiejszem posiedzeniu izby niższej zaproponował *Aubyn* adres do Królowy. *Disraeli* oświadczył, że nie pragnie żadnej poprawki, ale sądzi, że traktat handlowy niezgadza się z zasadami wolnego handlu w Anglii. Polityka względem Włoch i Francji jest *dwuznaczna*, osobliwie co do przyjętych zobowiązań; mowca pochwała zasadę nieinterwencyi, którą naruszył lord *John Russell* przedłożonemi Francji wnioskami względem uregulowania stosunków włoskich, i pyta, czy rząd upoważnił Cesarza *Napoleona*, by przyrzekł *Papieżowi* w razie zrzeczenia się *Romagnii*, także gwarancję Anglii względem reszty posiadłości.

Lord Palmerston oświadczył, że traktat handlowy będzie zawarty z zastrzeżeniem przyzwolenia parlamentu. Co do spraw włoskich jest to nieprawda, jakoby Francja proponowała traktat przymierza, który każda obca interwencja we Włoszech ogłasza za casus belli. Umowa obudwu krajów opiera się na zasadzie, że Włochom ma być przyznane prawo własnego uregulowania swoich spraw. — Poczem przyjęto adres.

W izbie wyższej wniósł adres lord *Fitzwilliam*. Lord *Grey* wyraził nadzieję, że usiłowaniami Anglii powiedzie się oswobodzić Włochy. Ganił również traktat handlowy i proponował poprawkę względem podjętej bez pozwolenia parlamentu wyprawy do Chin. *Newcastle*, *Normanby* i *Brougham* zbijali tę poprawkę. *Derby* powstawał na politykę ministeryalną i żądał, ażeby obce wojska ustąpiły z Włoch. — Poprawkę odrzucono a adres przyjęto.

— Podług otrzymanego teraz zupełnego telegramu, który podaje mowę od tronu Jej Mości Królowy, brzmi drugi ustęp w ten sposób: Od tego czasu otrzymałam formalne zaproszenie Cesarza Austrii i Cesarza Francuzów, by rząd angielski przystał pełnomocnika na kongres i t. d.

Francya.

(Nabożeństwo żałobne za Ludwika XVI. — Doniesienia z Kochinchiny. — Wiadomości bieżące. — Program zmiany w stosunkach handlowych. — Podpisanie traktatu handlowego z Anglią. — Wiadomości handlowe. — Reformy celne. — Ulepszenie w artylerji i konnicy. — Nagrody uczniom na politechnice. — Przedmiot rozpraw dziennikarskich. — Budżet budowli publicznych.)

Paryż, 24. stycznia. Dnia 29. b. m. odprawiono w Tuileryach nabożeństwo żałobne za ś. p. króla Ludwika XVI., na którym i tego roku Cesarz był obecny.

— Według doniesienia z zatoki Turo z 18. grudnia przyszło do nowej utarczki między Francuzami i Kochinchinami. Francuzi zdobyli 2 kasztele, przyczem poległ jeden kapitan i dwóch oficerów. Strata Kochinchinów była bardzo wielka.

— Wzburzenie umysłów, jakie teraz panuje w powiatach fabrycznych doprowadziło w Lille do zaburzeń spokojności publicznej. Skonsygnowano wojsko po koszarach, lecz nie skończyło się na tym postrachu. Minister handlu wydał okólnik do wszystkich francuskich izb handlowych dla zaspokojenia ich względem znaczenia i skutków traktatu handlowego.

— Podpisanie nowego traktatu handlowego nastąpi jutro w urzędzie zagranicznym. Z tego powodu pan Thouvenel obejmie swój nowy urząd aż pojutrze, aby panu Baroche zostawić zaszczyt wymiany pod swem imieniem traktatu, który sam przygotował.

— Francuski jenerałny konsul w Londynie, pan Gaillard de Ferry przybył do Paryża w misji, która się odnosi do handlowego traktatu.

— Francuski poseł w Petersburgu prosił o urlop, aby odwiedzić do Francji panią Montebello, która nie może znieść klimatu rosyjskiego.

— Sultán nadał order między panu Rouland ministrowi oświecenia, za jego zasługi około otomańskiej szkoły w Paryżu.

— Dziennik *Memorial d'Amiens* pisze:

„Deputacye z Lille i Roubaix przyjmowane były najprzód przez ministra robót publicznych, a następnie przez prezydenta rady państwa. Wiemy za rzecz pewną, że dostojny ten urzędnik co do reformy cel takiego jest zdania: Zniesienie cel ochrończych nastąpić ma dopiero za dwa lata, lecz natomiast zaprowadzone będą cła przywozowe, jak to już zkad-inąd wiadomo. W ciągu tych dwóch lat powzięte być mają w tej mierze środki takie: 1) Utrzymanie istnącego stanu rzeczy przez kilka miesięcy, 2) zniesienie cel od materyału surowego, 3) od węgla i żelaza, 4) od maszyn, 5) od tkanin i przędzy.

Dawniej już pisano o tem, że artylerja francuska zorganizowana być ma na wielkie rozmiary. Doświadczenia nabyte podczas kampanii włoskiej w obec węgierskiej konnicy lekkiej, pójsć teraz mają także i na korzyść konnicy francuskiej. Według doniesień dziennika *Constitutionnel* zamierzają dla całej konnicy lekkiej sprowadzić konie arabskie, i idzie jeszcze tylko o to, czy też konie te będzie można ośwoić z klimatem. Dalej wyczytać to można z dłuższego artykułu w *Monitorze* dla armii (napisanego przez jenerała jazdy A.), że minister wojny wydał nowe rozporządzenia także i względem wykształcenia jeźdźców, by umieli lepiej zażyć wierzchowca podczas wojny, i by w konnicy mogło przyjść do takiego postępu, jak u piechoty. Przy tej sposobności robi jenerał francuski spostrzeżenie, że dzielność infanterzysty francuskiego nie wynika koniecznie z jego właściwości narodowych, lecz jest raczej wypadkiem jego moralnego i fizycznego wykształcenia, i jego osobistego wychowania. Otoż to wychowanie osobiste zastosowane być ma i do żołnierzy konnych. Zresztą autor artykułu sprzeciwia się temu stanowczo, jakoby wydoskonaleniem broni palnej utracić miała konnica dawniejsze swe znaczenie.

— Dnia 22. b. m. odbyło się tu w Paryżu rozdanie nagród między wychowawców towarzystwa politechnicznego i filotechnicznego. Minister spraw wewnętrznych miał przy tej sposobności przemowę, w której wspomniął o czynach wojennych we Włoszech i oświadczył, że Włochy z wdzięczności trzymać się będą Francji, gdyż żadnemu innemu narodowi, jak tylko francuskiemu winni będą wolność swoją. Dalej oświadcza, że o terażniejszych zawikłaniach niechce wspominać; Francja nie ma żadnego udziału w zabiegach dążących do anarchy, zaburzenia i t. d.

— W kwestyi rzymskiej ogłosił *Journal des Débats* znowu artykuł Johna Lemoinne, który się oświadcza za nieinterwencja i

za prawem Włoch dysponowania sobą. — Dzienniki prowincjonalne zajmują się ciągle nowym ekonomicznym programem rządu, co w kraju nie małe wywołał wzruszenie. Podczas gdy izby handlowe Marsylska i Lugduńska za przykładem handlowych izb w Bordeaux i Boulogne sur mer składają Cesarzowi podziękowania, siłą się izby przemysłowe w Lille, Rouen i Amiens powstrzymać zamiary rządu na drodze, która się puścił, a szczegółnie obawiają się handlowego traktatu z Anglią, którego stypulacye po podpisaniu niezawodnie przyjdą do wykonania. Spodziewają się tu jednak, że nim przyjdzie do zawarcia traktatu, będzie treść urzędownie ogłoszona w mowie od tronu, którą Królowa Anglii otworzy parlament.

— Dziennik budowli publicznych pisze: Radzie państwa przedłożono budżet budowli na rok 1861. Suma wyznaczona na budowle publiczne wynosi 103 milionów, prócz 50 milionów, które program z 5. stycznia nad to przeznacza. Znaczne sumy mają być obrócone na polepszenie spławu rzek i na budowanie mostów; gościniec między Bordeaux i morzem będzie poprawiony, groble nad Loarą mają być dalej prowadzone i z większą usilnością będą wznoszone budowle dla przeszkodzenia wezbraniu wody między Orleans i Nantes. Marsylia otrzyma 8½ milionów na wybudowanie kotliny Napoleońskiej, a Brest 14 milionów dla swego portu handlowego. Zasy pyaszczyste w Gaskonii, w departamentach dolnej Charente, dolnej Loary i Finisterre będą krzewami zasadzone, a moczary Bipuzlii w Korsyce będą wysuszone. Od roku 1860 po 1861 będą otworzone 450 kilometrów kolei żelaznych, mianowicie z Ostricourt do Lillers, z Rillevers do Faverney, z Nouzen do granicy belgijskiej, poboczne koleje żelazne z Coulommiers, Bar-sur-Seine, z Rennes do Redon, z Montauban, St. Lo, St. Christophe do Rodez; Morat do Montargis i Bourgoin do Beaumont. Za dwa lata otworzą zapewne bezpośrednią koleją żelazną z Paryża do Nevers.

Holandya.

(Zebranie się izb.)

Amsterdam, 21. stycznia. *Staats-Courant* oznacza dzień zebrania się członków izby pierwszej stanów jeneralnych na środę 1. lutego. Dla izby drugiej nie wyznaczono jeszcze stanowczo terminu zwołania. Według obiegających pogłosek odbędzie się pierwsze posiedzenie w połowie przyszłego miesiąca.

Włochy.

(Skład ministeryum sardyńskiego. — Budżet. — Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Toskani. — Kolegia wyborcze w Toskani i nowe rozporządzenia.)

Turyń, 21. stycznia. *Gazzetta del Regno* ogłasza listę ministrów, którą tu jeszcze raz zamieszczamy, ponieważ zawiera niektóre odmiany w depezy telegraficznej, i tak:

Cavour prezydentem ministrów, ministrem spraw zewnętrznych i tymczasowo poruczono mu administracyę ministerstwa spraw wewnętrznych; Cassinis ministrem sprawiedliwości i wyznań religijnych; Fantì wojny i marynarki; Vegezzi finansów; Mamiani oświecenia publicznego; Jacini robót publicznych.

Nowi ministrowie złożyli już przysięgę i odbyli naradę pod prezydencyą Króla.

— *Gazz. del Regno* zawiera następnie nowy budżet na rok 1860, który w kosztorysie wykazuje niedobór 40,205.128 fr.

— W Medyolanie spodziewają się przyjazdu Króla, i przypuszczają się na jego przyjęcie. Król zabawić ma kilka dni w tem mieście, a w ciągu tego czasu odbędzie się wielki bal nadworny w zamku królewskim i polowanie w parku Monza. W teatrze Scala robią próby nowego baletu, a Verdi ułożył na przyjęcie Króla kantatę, którą wykonać mają wszyscy członkowie opery z towarzyszeniem orkiestry.

Florencya, 18. stycznia. Jenerał Fantì, naczelny dowódzca armii związkowej, powołany został telegrafem do Turyń, a dziś wieczorem wyruszy z Bononii. Jenerałny gubernator Buoncompagni odłożył na później podróż swoją do prowincji Emilia, jak tylko dowiedziać się o powołaniu nowem Cavoura. — Dziennikowi *Patrie* donoszą ztąd, że dnia wczorajszego pojawiła się w Liwurnie fregata angielska w zatoce, pozdrowiła miasto wystrzałami z dział, i że salwę tę odwzajemniono także wystrzałami działowymi.

— Według doniesienia dziennika *Perseveranza* spodziewa się publiczność sardyńskiej konstytucji. Tymczasem zajmują się mianowaniem kolegiów wyborczych i sądzą, że Toskania wyprawi 52 deputowanych. Zaraz po zwołaniu sardyńskiego parlamentu, zbiorą się także wyborcze kolegia toskańskie i wyprawią obranych deputowanych do parlamentu w Turynie.

Ten sam dziennik zapowiada mianowanie komisji, która się ma zająć zmianą terażniejszego rozkładu przychodów kościelnych, jak sądzą w sprawie niższego kleru. Następnie będą wydane ustawy, ażeby znieść konkordat z roku 1851.

Niemce.

(Wnioski i projekta w izbach podane. — Nowiny dworu bawarskiego i darmsztadzkiego.)

Berlin, 22. stycznia. W uzasadnieniu przedłożonej znowu przez rząd — tą razą najprzód izbie pierwszej — ustawy o małżeństwie, oświadczone wyraźnie, że główna osnowa projektu jest tylko powtórzeniem propozycji zeszłorocznych. Pod względem ułożenia zastosowano się jednak w tej mierze do zeszłorocznych uchwał izby deputowanych, zwłaszcza że należy się słusznie spodziewać, „jako zgodzenie się dwóch czynników prawodawstwa na jedno, przyczyni się korzystnie do załatwienia sprawy.“ W dalszem załączeniu zestawiono przedłożone w pierwszej połowie roku 1859

prośby o powtórne połączenie się osób rozwiedzionych. W ogóle jest 933 wypadków, z czego odrzucić należy 47 prośb o dyspensę, zatem pozostaje 886 wypadków, z których najwięcej (247) przypada na prowincję pruską, a najmniej (4) na prowincję nadreńską. Inne prowincje następują w takim samym porządku: Brandenburg 216, Szląsk 168, Saxonia 125, Pomorze 70, Poznań 44, Westfalia 11. Z tych podań uwzględniono 541, odrzucono 176, a niezadowolonych pozostaje jeszcze 168. W 933 wypadkach było najwięcej rozwodów (343) z powodu cudzołóstwa, 297 za nieczułe i niegodne opuszczenie, 95 za zgodą wzajemną z powodu obustronnej odrady, 77 z powodu ciężkich przestępstw i poniesionych kar hańbiących, a 55 z powodu chorób umysłowych.

Osnowa przedłożonego izbie deputowanych projektu ustawy względem uchybienia ograniczeń w pobieraniu procentów umówionych jest taka:

§. 1. Istnące ograniczenie umówionej stopy procentowej i wysokość kar pieniężnych w tej mierze, na jakie zgodzono się w razie nieoddania kapitału w czasie przynależnym, mają być uchylone. §. 2. W razie zwłoki w oddaniu kapitału policzyć należy także i procenta zwłoki od prowizji zatrzymanej według tej wyższej stopy procentowej. — §. 3. Prawa przysługujące prywatnym względem procentów od procentów, tudzież przepisy wydane rekedzielnicznych zakładów pożyczających na zastaw, nie mają doznać żadnej zmiany na zasadzie ustawy nieiejszej.

Mnichów, 23. stycznia. C. k. austr. fzm. hr. Wimpfen, który bawi tu już od zeszłego tygodnia, zaproszony był wczoraj na ucztę u dworu, na którą zaproszeni byli także król, minister wojny, generał-porucznik Lüder, generał kawalerii książę Taxis, i kilku innych generałów.

Darmsztadt, 21. stycznia. Nowy francuski minister pełnomocny przy dworze wielko-książęcym, hr. Reiset, wręczył wczoraj po południu W. księciu listy swe wierzytelne, a następnie miał posłuchanie także i u W. księżny.

Rosya.

(Mianowanie księcia Baryatyńskiego. — Rozporządzenia bankowe.)

Generał-feldmarszałek książę Baryatyński został mianowany rozkazem dziennym z 13. b. m. członkiem rady państwa, z pozostawieniem mu wszystkich dotychczasowych jego urzędów i godności. — W dowód szczególniejszej swej zyczliwości przesłał Cesarz kaukaskim batalionom liniowym nr. 32 i 37 chorągwie.

— Z początkiem rosyjskiego nowego roku wchodzi w moc obowiązująca rozporządzenia, na mocy których banki cesarskie i zakłady dobroczynności nie mogą ani przyjmować ani dawać nowych pożyczek; dla banku handlowego będzie ten zakaz obowiązującym aż za sześć miesięcy. Bank ten przyjmuje i nadal depozyta władz publicznych, klasztorów, fundacyi, sierót i t. d.

Szwecya.

(Propozycje wniesione na sejm.)

Z niezmiernej liczby mocy, które wnieśli członkowie szwedzkiego sejmu, zasługują na wyszczególnienie: najprzód propozycja, ażeby na te gazety, które przyjmują anonsa loteryi zagranicznych, nałożyć większą opłatę stempla; druga mocya okazuje potrzebę ustawy dla ochrony własności literackiej; trzecia proponuje pozwolić żydom nabywać posiadłości gruntowe w kraju; czwarta zaleca znieść paszporta w całym kraju; piąta proponuje zaprowadzić cywilne małżeństwo w Szwecyi; szósta zostawia do woli żołnierzom uczęszczać na nabożeństwo do kościoła; siódma wnosi, ażeby przez przeciż dziesięciu lat pod ścisłą karą nie łowiono żadnego łosia, inaczey piękne te zwierzęta wkrótce wytepienoby w kraju; ósma zaleca sejmowi zaprowadzenie sądów przysięgłych; dziewiąta proponuje znieść system zrywek czyli sportłów; dziesiąta wzywa przyzwolić 15 do 20.000 talarów na wystawienie mniejszego obserwatorium w Lundzie.

Turcya.

(Najnowsza poczta lewantyńska na Tryest.)

Konstantynopol, 21go stycznia. Podług obwieszczenia urzędowego mają być do końca marca ściągnięte z obiegu wszystkie kaimy. — Przyjechał tu wnuk Dost Mohameda, Chana Afganistanu. — Sefer Basza Czerkiesyi umarł. — Znowu zawinęło tu kilkuset wychodźców czerkieskich. — Porta uznała pana Negri pełnomocnikiem Moldawii i Wołoszczyzny. — Ali Bej odjechał do Tunetu z fermanem inwestytury, dyplomem Muszyra i orderem Medzidje I. klasy. — Mahmud Basza, gubernator Kurdystanu, umarł; następcą jego mianowany jest Ali Riza Basza. — Aż do przybycia Lallemana załatwia Lessourd francuski komisarz w księstwach Nadunajskich, sprawy poselstwa. Fefili Basza, który był na wygnaniu w Brussie, otrzymał ulaskawienie i powrócił już.

A z y a.

(Najnowsza poczta zamorska na Tryest.)

Bombaj, 27. grudnia. W ciągu podróży inspekcyjnej lorda Canninga wszczął się ogień w namiocie jego małżonki i zniszczył znaczną część obozu pod Hatras a przytem wiele kosztownych rzeczy i ważnych papierów. — Pojmani przywódcy ostatniego powstania w Nepalu znajdują się teraz w więzieniach Luknowa. — Major Honner pokonał Waghurów pod Porebunderem i zabrał kilkaset jeńca. Na Wuzerenów, którzy zamordowali kapitana Meshane, wysłano oddział wojska dla ukarania morderców. — W Bengalii podwyższono podatek od soli.

Shangai, 6. grudnia. Z rozpoczęciem nowej wojny z Chinami na rzecz Pejho będą sprzymierzone floty blokować wszystkie otwarte porty chińskie.

Singapura, 22. grudnia. W Saigunie zabrali Francuzi tużejszy szoner „Amoy“ za naruszenie blokady. Sajgun ma być wkrótce otwarty powszechnemu handlowi. — W Batawii ma być zaprowadzone oświetlenie gazowe.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 25. stycznia. Dzisiejszy *Monitor* zawiera raport finansowy pana Magne. Podług tego przedstawiałby budżet na rok 1861 przewyżkę w kwocie 3 milionów franków. Zaległości skarbu (zapewne dług bieżący) zmniejszyły się z 886 na 660 mil. fr.; wewnętrzny obrót handlowy powiększył się od roku 1852 o 80%. — *Patrie* zbija wiadomość, jakoby marszałek Vaillant miał powrócić z Włoch.

Paryż, 26go stycznia. Dzisiejszy *Constitutionnel* donosi: „Mozemy podać następujące rozporządzenie wywołane programem cesarskim i traktatem handlowym z Anglią: „1. lipca 1860. Zniesienie ceł przywozowych od wełny i bawełny. Zastosowanie taryfy belgijskiej do angielskiej oliwy i koku. — 1. października 1860. Ustanowienie cła od żelaza na 7 fr. — 31. grudnia 1860. Zniesienie cła przywozowego od maszyn. — 1. stycznia 1861. Zniesienie zakazu na przedziwa i tkanki z konopi, i zaprowadzenie cła ochronnego. — 1. października 1861. Uchylenie wszystkich innych zakazów.“

— Przytaczana kilkakrotnie pogłoska o podróży księcia Napoleona do Anglii jest zmyślona.

Turyń, 25. stycznia. Minister nauk Mamiani wydał okólnik, w którym wyraża nadzieję, że umiejętności we Włoszech wzniesą się do takiej wysokości, na jakiej stały w starożytnych wiekach. —

Jeneralnymi sekretarzami ministerjów mianowani są: pułkownik Brignone wojny; Carutti spraw zewnętrznych; Nomis de Cosilla spraw wewnętrznych; Scialoia finansów; Castelmonte sprawiedliwości. — Talabot ma przyjechać do Turynu i układać się z rządem o odłączenie kolei lombardzkich od linii południowych. — Fantini pojechał do Bononii.

Monitore Toscano wyjaśnia powody zastrzeżenia w dekrete, którym ogłoszony został statut sardyński. Toskański rząd chciał zastrzedz organiczne ustawy Toskanii o wolności handlu i przemysłu. Prawodawcze rozporządzenie parlamentu narodowego rostrzygnie, czy ustawy te mają ustać, czy też mają być rozszerzone dla dobra powszechnego.

Medyolan, 24. stycznia. Podestia Belgiojoso otrzymał przy ostatnich wyborach tylko 810 głosów. Także hrabia Pawlo Belgiojoso chce wystąpić z rady gminnej. — Słychać, że do Parmy wkroczyły wojska piemontskie.

Genua, 24. stycznia. W Neapolu trwa dotąd przesilenie gabinetu. Troja i Murena powołani zostali do utworzenia nowego ministerjum.

Napoleo, 22. stycznia. Dekret Faryniego przeznacza 50.000 lirów na subwencję dla gmin, które zakładają szkoły techniczne; drugi dekret reguluje uniwersytety w prowincjach emiliańskich, a trzeci zakazuje urzędnikom żądać lub przyjmować dary.

Berlin, 24. stycznia. Komisya do ocenienia ustawy małżeńskiej w izbie pierwszej rozpoczęła wczoraj swoje obrady. W komisyi oświadczył się tylko jeden głos za projektem rządowym.

Frankfurt, 26. stycznia. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu związkowego złożyły Prusy względem obwarowania wybrzeży podobną deklaracyę, jak w grudniu r. z. Zgromadzenie związkowe przyjęło w duchu tych deklaracyi wniosek wydziału wojskowego.

Madryt, 25. stycznia. Znaczące zastępy Marokanów uderzyły przedwczoraj na wysuniętą redutę nad rzeką Martin. Kilka batalionów dywizyi Rios i drugiego korpusu z kilkoma szwadronami odparły nieprzyjaciela. Piechota tworząc czworoboki, wytrzymywała dzielnie gwałtowne ataki nieprzyjacielskiej kawalerii. Potem rzuciły się na nią nasze szwadrony i zdobyły jedną chorągiew. Nieprzyjaciel poniósł na bagnistym gruncie i pod trafnym ogniem naszej artylerii znaczne straty; nasze są małoważne.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaun	Stopień ciepła według Reaun.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325 82	— 1.4°	89.7	zachodni	sl. mgła
9. god. po poł.	325 42	+ 1.6°	86.6	„	„ jasno
10 god. wiecz.	324 70	— 2.1°	97.5	„	„ mgła

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Bielski Jul., z Rychelic. — Urbański Rud., z Dobrosina. — Hr. Jablonowski Kaz., z Łuszowice. — Łodyński St., z Milatyna. Hotel Langa: Paar Antoni, c. k. porucznik, z Wiednia. — Tchornicki Piotr, z Tarnopola.

Hotel angielski: Lewicki Hipolit, c. k. notaryusz, z Przemyśla. — Harssek Wład., c. k. rada finansowy, z Brodów.

Pod kolej żelazną: Hajwas Adolf, z Pustomyt.

Dnia 29. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Badeni Wład., z Suchorowa. — Br. Geismar Anast., z Podola. — Chojecki Zyg., z Chorostkowa. — Hr. Dunin Borkowski Mieczysław, z Wiednia. — Hr. Dzieduszycki Zyg., z Medowa.

Zajazd podolski 509¹/₂: Smoleński Józef, z Kruszelnicy

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. stycznia.

PP. Schalby Józef, do Szczawnicy. — Traczewski Piotr, do Brzozowa. — Sidorowicz Antoni, c. k. porucznik, do Brzeżan.

Dnia 29. stycznia.

PP. Kownacki Antoni, do Kłodziejówki. — Dunin Jan, do Głębki. — Bronowacki Jędrzej, do Mszany. — Osmiałowski Szymon, do Janeczyna. — Liński Meliton, do Firlejówki. — Zarzycki Tytus, do Chotyłubia.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „Noc i poranek,” dramat w 4 oddziałach a w 5 aktach z powieści Bulwera.

Dnia 28. stycznia 1860 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

77. 62. 51. 52. 81.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 11. i 25. lutego 1860 r.

Kurs lwowski.

Dnia 28. stycznia.

	gotówką		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	6	—	6	11
Dukat cesarski	6	3	6	13
Półimperyj zł. rosyjski	19	28	10	78
Rubel srebrny rosyjski	2	3	2	8
Talar pruski	1	94	2	—
Polski kurant i pięćzłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	85	50	86	10
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } bez kuponów	71	63	72	30
5 Pożyczka narodowa	79	—	80	—

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 28 stycznia

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 80.—. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.40; po 4¹/₂% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcyje Banku narodowego sztuka 857.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 200 60; niższo-austr. towarzystwa eskontowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 111 75. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 131.—. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.29, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26. stycznia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa. pien. towar.

W austr. wal. po 5%	67.75	68
Z pożyczki narod. po 5%	80.—	80 10
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.50	—
Metaliki po 5%	71 60	71 80
dtto. „ 4 ¹ / ₂ %	63.25	63.50
dtto. „ 4%	56.—	56.25
dtto. „ 3%	42.75	43
dtto. „ 2 ¹ / ₂ %	36.—	36.25
dtto. „ 1%	14 10	14.20
Przez. do wylos. z r. 1834	450.—	470.—
„ 1839	123 50	124.—
„ 1854	112.—	112 25
Renty Como po 42 lir. ans.	16.—	16 50
Wylos. obl. dawn. długu państ.	po 5% 70.—	70.50
„ 4 ¹ / ₂ % 62.—	62.50	
„ 4% 54.50	55.—	
„ 3 ¹ / ₂ % 47.—	47.50	
„ 3% 64.—	65.—	
„ 2 ¹ / ₂ % 60.—	62.—	
„ 2% 54.—	55.—	
„ 1 ¹ / ₂ % 43.—	44.—	
„ 5% 70.—	70.50	
„ 4 ¹ / ₂ % 62.—	62.50	
„ 4% 54.50	55.—	

B. Krajów koronnych

Niższej Austrii	90.—	91.—
Węgier	72.25	72.75
Ban. Tem., Krcacyi i Slawonii	71.—	71.25
Galicyi	71 75	72.25
Bukowiny	70.—	70.50
Siedmiogrodu	69 50	70.—
innych krajów kor.	6.—	94.—
Z klauz. les r. 1867	—	—
Lom. wen. pożycz. z r. 1850	101.—	—
Wen. pożyczka z r. 1859	81.25	81.75

	pien.	towar.
Dług Tyrolu	po 5% 70.—	70.50
„ 4% 54.50	55.—	
„ 3 ¹ / ₂ % 47.—	47.50	
Dług Saleburga	„ 3% 41.—	42.—
„ 2 ¹ / ₂ % 35.—	35.25	
Dług Krainy	„ 2% 27.—	27.50
„ 1 ³ / ₄ % 24.50	25.—	

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł.	—	24.—
„ 2 ¹ / ₂ % za 100 zł.	—	21.—
„ 2 ¹ / ₄ % za 100 zł.	—	18.—
„ 2% za 100 zł.	—	16.—
„ 1 ³ / ₄ % za 100 zł.	—	14.—

3. Akcyje.

Banku nar.	863.—	865.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	201 30	201 50
Niż.-aust. tow. eskont. po 500 zł.	578.—	580.—
Póln. kolei po 1000 zł. m. k. 2004	2004	2006
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	278 50	279 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 175 75	175 75	176 —
Pełud.-póln.-niem. kolei kem. po 200 zł. m. k.	137 75	138 25
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty 105.—	105.—	105.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	163 —	164 —
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 60 zł. (30%)	95.50	96.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55.—	60.—
Kolej Bustradzka po 500 zł. m. k.	575.—	580.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—	—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—	—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—	200.—

pien. towar.

Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	125.—	130.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	457.—	458.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	210.—	215.—
Moats lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	330.—	335.—
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k.	320.—	330.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—

4. Listy zastawne.

Banku narodowego	6let. po 5% 101.50	102.—
„ 10 „ 5% 97.25	97.75	
w mon. kon. los. po 5% 93 25	93 50	
Banku narodowego	na 12 m. 5% za 100 zł. 100.—	—
w wal. austr. przez. do los. po 5%	89 25	89 50
Gal. Tow. kred. po 4%	84.50	85.—

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	91.50	92.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	138.—	140.—
Kol. póln. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	135.—	136.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	81.50	82.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	91.50	92.50
Lloyda za 100 zł.	88.50	89.50

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	104.75	105.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	103 25	103 75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	128.—	129.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38.50	39.—

	pien.	towar.
Esterhazego po 40 zł. m. k.	86.—	87.—
Salma „ 40 „ „	39.50	40.—
Paliego „ 40 „ „	39.50	40.—
Clarego „ 40 „ „	37.25	37 75
St. Genois „ 40 „ „	39.75	40 25
Windischgratza 20 zł. „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	27.75	28.—
Keglevicha 10 „ „	16 25	16.75

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	—	115 50
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	—	115.50
Geua za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	191.75	191.75
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosc.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	—	134.50
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	—
Paryż za 100 fr.	—	63.75
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—
Dyskonto weks. Bank. nar.	5%	—
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.	5%	—

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

Dukaty ces. men.	6 zł. 39 c.
dtto. pełnej wagi	6 „ 36 „
Korona	18 „ 40 „
Półkorona	„ „
Napoleonor	„ „
Rosyjski impery.	„ „
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł. 50 c.

KRONIKA.

(Szesnasta lista składek z wykupna kart od powinszowania Nowego roku.)

Złożyli PP.: Dr. Malinowski 1zł., Strömer 40c., pani Kreisel 40c., pani Polańska 20c., N. N. 50c., N. N. 50c., Herdliczka 1zł., N. N. 50c., pani Grabińska 1zł., Kazimierz Ziembicki 1zł., Mos 15c., Jan Towarnicki 1zł., Dr. Mahl 1zł., Brunz 1zł., Dymet 1zł., pani Thomas 1zł., Dr. Minasiewicz 2zł., Krebs 25c., Baczewski 1zł., Uziębło et Towarnicki 2zł., Palmarin 40c., pani Alexandra Śliwińska 1zł., Edw. Winiarz 1zł., Pawulski 70c., Görlitz 1zł., Jakób Barącz 50c., Urbański 2zł., Winkler 1zł., Hasslinger, c. k. kapitan 50c., Szlegel 1zł., Karol Josephi 2zł., Lederer 1zł., Bonifacy Janiszewski 4zł., Mrozowicki 3zł., Ustyanowicz 1zł., Alexander Padlewski 2zł., Karwański 1zł., Pordes 1zł., Michał Dymet 1zł., T. W. 20c., J. S. 1zł., N. N. 30c., K. F. 20c., pani Gandecka 20c., Drexler 2zł., Knauer 2zł., Schnellbügel 2zł., jeneralna ajencya c. k. uprzywil. 1go austr. Towarzystwa asekuracyjnego 4zł., razem 52zł. 90c., do tego z ostatniej listy 1012 zł. 19¹/₂c., suma 1066zł. 9¹/₂c. w. a.

(Obfitość złota w Kalifornii.) Z Nowego Jorku piszą do „Leipz. Ztg.“: „Jesteśmy pewni, że na przyszły rok uzyskamy taki plon złota, który tegoroczny o trzecią część a przynajmniej o ćwierć przewyższy. Nie podlega już żadnej wątpliwości, że góry Sierra Nevada także na wschodniej stronie tak obfitują w złoto, jak od strony kalifornijskiej. Z tak zwanego Carson Valley, z doliny Washu nadchodzą od kilku miesięcy co tygodnia coraz większe regularne przy-

syłki złota do San Francisco, a starzy, doświadczeni górnicy utrzymują z pewnością, że ztamtąd można się takich samych plonów spodziewać, jak z kopalni, które w właściwej Kalifornii od dziesięciu lat okazały się tak wydajne.

Według ostatnich wiadomości udało się tam przeszłego lata i w jesieni przeszło trzydzieści tysięcy wychodźców, a liczba tych, którzy się pościli morską drogą zapewne nie jest mniejsza. Płókanie złota nad rzeką Fraser wydało już prawie milion, ale co do znaczenia zawsze mniejsze jest, niż płókanie nad Pikes Peak, na wschodnim stoku Roky Mountains w Kansas. Tu przybrała już sprawa zwyczajny i spokojny charakter, i utrzymują, że około pięćdziesiąt tysięcy kolonistów i górników osiadło w tej okolicy, która przed dwoma laty była jeszcze zupełną pustynią.

Dom Russell i spółka przeprawi na wiosnę najmniej 80.000 wychodźców do Pikes Peak; czyni już teraz przygotowania, ażeby latem stanęli na miejscu. Podobnie musimy nadmienić, że na wielką stopę zamyślają wyzyskiwać srebrne kopalnie w Arizonie, co się nawet bez trudności da uskutecznić, skoro tylko wyprawią tam dostateczne zbrojne siły dla zasłaniania robotników od napaści Indian zbojeckich. W Meksyku przy powszechnem tamtejszem rozprężeniu zmniejszył się plon srebra; natomiast Chili rokuje znaczny dochód; tam odkryto przed kilku miesiącami, na północnej stronie Copiapo, koło Tartalu, nowe bardzo wydajne żyły srebra“